

1948 MAR. 18

Hírlap

Jobbágyok felszabadulása

Mint valami ósrege verejtékes torzója tekint le ránk ma a szabadság friss levegőjében a száz esztendő előtti szenvedőszemű magyar jobbágy. Emlékeztet, hogy ennek a napnak száz esztendő előtti ósén levették kezéről a rozsdás bilincset, de arra is, hogy ez a bilincs azután alattomosan megint visszacsúszott csuklójára, hogy azt újra százszor fölvérezze.

Száz esztendő előtt, március 18-a volt a nagy nap, amikor a külföldi mozgalmak, a pesti forradalom ki-fobbanása és Kossuth meggyőző szónoklatai hatása alatt a pozsonyi országgyűlés, amely villámgyor-san, de régi összetételében alkotmányozó gyűléssé varázsolta ön-magát, kimondta a nemesi kiváltsá-gok és hűbéri jogok felszámolá-sát és törvényt alkotott a közteher-viselésről, az urbér és papi tized megszüntetéséről. Eltörölték tehát a jobbágyi szolgáltatásokat, a ter-mészeti és pénzbeni fizetéseket, a robotot és dézsmát. A jobbágy-ság jogilag megszűnt, a jobbágy szabad ember lett, társadalmi, po-litikai, gazdasági és szociális visz-o-nyainak rendezéséért azonban még száz esztendeig kellett küzdenie.

Nem sikerült a sokszáz eszten-dős társadalom-gazdasági rendszer kiirtása és Kossuth eigondolá-sának el kellett sikkadnia, mert a forradalom viharában is hatalmon maradt rétegek hanafarosan ráesz-méltek, hogy a termelőeszközök tulajdonának korlátlanága a nép felett való uralmat is biztosítja. Maga a tiszteletreméltó Főtvő is

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

9.439

Szerző:

Cím:

Jobbágyok felszabadulása

hely

"1848"

Forrás:

Hírlap

Személy

1948 márc 18.

Helyszám

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Székesfővárosi házi nyomda 1926 — 8891

aki „A falu jegyzője”-vel oly ha-tásosan művelte a felszabadítás gondolatát, az események kellős közepén megzavart idegekkel úgy érezte, hogy kénytelen elhagyni a hazát. Azok az elemek pedig, ame-lyek „önkéntes” áldozattal tegnap még készek voltak a jobbágyfel-szabadításra, később mintha pár év előtti szavukat kiáltanák újra a haladás szellemének képviselői felé: „Ne bolondozzanak az urak!”

A két évtizedes elnyomatás, a kiégyezés és a liberalizmus kor-szakja a maga kényelmes elpuhult-ságában még jobban magára hagy-ta, vagy üldözte a népet, amelynek lábát lefogta a nagybirtok hinárja. Hiába akadtak Mocsáry Lajosok és Just Gyulák, akik őszintén száll-tak síkra a népjogokért, hiába adott jelt élniakarásáról a paraszt. Békésben vagy másutt egy-egy Áchim András mozgalmában, a válasz minderre olyan volt, amely-től a 48-ban felszabadult jobbágy-ság százezrével menekült a kíván-dorlás bizonytalanságába.

Hiába sugárzott fel újra a re-ménység az októberi forradalom fényében, hiába írta Ady, hogy „irodalomban és művészetben vil-lámtűzes a bizonyosság” és hiába kezdte meg a kápolnai határban Károlyi Mihály a saját földjének felosztását, a feudalizmus, a nép-jogok ellenségeinek vége a máso-dik világháború végéig beve-hetetlen volt. A Kisgazdapárt alapjainak lerakói, Bajcsy-Zsilin-szky Endre és Tildy Zoltán hiába hirdették, hogy a nép igazi felsza-badulásának, hatalomrajutásának lehetőségét csak az adja meg, ha a magyar termelőeszközök leghatal-masabbikának, a földnek tulajdon-joga a parasztság kezére jut. Ők és politikai szövetségeseik tartot-ták ébren ezt az országmegváltó gondolatot.

A felszabadulás után a Nemzeti Függetlenségi Front, tehát maga a megtisztult és kiterelbényesedett nemzet, a földreformmal tette rá a megvalósulás koronáját évszázadok győtrő és éltető álmára. Ez a nagy cselekedet gyujtotta meg az első fényes csillagot a magyar népi demokrácia egén. Azóta az óriási, eddig kényúri fényűzést tápláló buzatáblák keskeny, de vidám parcellákká váltak, melyek-ben a száz év előtti jobbágyok százezernyi ivadéka műveli kövé-rebbé, porhanyóbbá a termő ba-rázdákat.